

FYLKESMANNEN I SOGN OG FJORDANE

Sakshandsamar: Tore Larsen
Telefon: 57643126
E-post: fmsftla@fylkesmannen.no

Vår dato
28.05.2015
Dykkar dato
20.04.2015

Vår referanse
2015/1127 - 433.2
Dykkar referanse

Jørgen Asperheim
Dalavegen 31
6885 ÅRDALSTANGEN

Løyve til utsetjing av utanlandske treslag (fjelledelgran)

Vi viser til søknad frå deg datert 20.4.2015 om utplanting av utanlandske treslag for produksjon av juletre.

Bakgrunn

Forskrift om utsetjing av utanlandske treslag trådde i kraft 1. juli 2012, og skal hindre at utplanting av utanlandske treslag får uheldige følgjer for naturmangfaldet. Forskrifta har heimel i naturmangfaldlova, og det går fram av §30 i lova at utsetjing av utanlandske treslag krev løyve, og at slikt løyve ikkje kan bli gitt dersom det er grunn til å tru at utsetjinga kan føre til vesentlege uheldige verknader på det biologiske mangfaldet.

Søknaden gjeld utplanting av fjelledelgran (*Abies lasiocarpa*), av ulike sortar avhengig av kva som er tilgjengeleg ved planteskulane. Plantinga vil etter søknaden skje på dyrka mark på gnr/bnr 29/1 på Asperheim i Seimsdalen i Årdal kommune.

Med søknaden følgjer kart som viser at det allereie er planta ut juletre på tidlegare brakkmark (grått areal, 16,7 dekar). Plasseringa av dette arealet svarar nokolunde til eit område som er merkt av på søknad om juletreplanting frå 2013, men som der er oppgitt til 10 dekar.

Årdal kommune fekk oppdatert si kartlegging av viktige naturtypar i 2010. Den er enno ikkje tilgjengeleg i Naturbasen, men viser at det ikkje er registrert viktige naturtypar i eller ved det omsøkte utplantingsområdet. Dei næraste er ein rik edellauvskog og ei slåttemark ved Hjellsengane (begge med B-verdi), om lag 550 meter mot sør. Det er heller ikkje registrert artsførekomstar av spesiell interesse, med unntak for at det i Artskart er oppgitt at gråor-heggeskogen langs Seimsdalselva ved Asperheim er rik på mosar, dels regionalt uvanlege artar (men ingen på raudlista). Oppgitt funnstad er 130 meter unna planlagt utplantingsareal, men truleg er det meste av elvekantskogen artsrik, også den som grensar direkte til omsøkt areal.

Vurdering

Artsdatabanken har i *Fremmede arter i Norge, med norsk svarteliste 2012* klassifisert økologisk risiko for ei rekkje innførte artar. Fjelledelgran er vurdert til å vere av låg risiko, særleg fordi den har lita arealmessig utbreiing og fordi forynging truleg er avgrensa på grunn av hjortebeiting. Fjelledelgran er oppgitt å normalt setje frø frå 30-40 års alder under våre tilhøve, men i andre kjelder er dette oppgitt til 20 år (DN-utredning 8-2012 *Kunnskapsstatus for spredning og effekter av fremmede bartrær på biologisk mangfold*).

Fylkesmannen har forutan Artsdatabanken sine sider om framande artar vurdert eventuelle konflikhtar med prioriterte og utvalde naturtypar (Naturbasen), raudlista artar (Artskart), og våre egne data om sensitive førekomstar (rovfugl o.a.) som er skjerma for offentleg innsyn. Årdal må reknast som ein relativt godt kartlagt kommune med tanke på naturtypar og artar. At den omsøkte teigen tidlegare har vore brukt til ordinær grasproduksjon tyder dessutan i seg sjølv at ein ikkje kan forvente førekomstar av spesiell interesse (kart og flyfoto tyder ikkje på at her kan

vere verdifull slåttmark eller naturbeitemark). Dei verdfulle naturtypelokalitetane i nærområdet er rett nok følsame for spreiding av framande bartre, men ettersom søknaden gjeld produksjon av tre som blir hausta lenge før reproduktiv alder er denne trusselen lite reell så lenge området blir følgt opp etter føresetnadene. Vi meiner derfor at kunnskapskravet i naturmangfaldlova § 8 er godt nok oppfylt til å konkludere med at utplanting som skissert i søknaden ikkje vil føre til vesentlege uheldige verknader på det biologiske mangfaldet.

Rettleiinga til forskrift om utsetjing av utanlandske treslag seier at ei vurdering av samla belastning på naturmangfaldet (naturmangfaldlova § 10) i tiltaksområdet skal inngå i behandlinga av søknaden. Ut frå det som står i søknaden om at alle dei utplanta trea blir hausta og ingen blir ståande igjen, meiner vi at tiltaket ikkje vil føre til auka samla belastning på økosystemet i området. Til grunn for dette ligg at alle tre haustast før dei når reproduktiv alder.

Vi minner likevel om naturmangfaldlova § 11 (kostnadar ved miljøforringing skal berast av tiltakshavar) og § 12 (miljøforsvarlege teknikkar og driftsmetodar), som tyder at tiltakshavar må ta kostnadene med å sikre at det ikkje blir spreidd frø frå feltet fordi det blir ståande igjen tre dersom drifta av ulike grunnar skulle bli lagd ned, og at driftsmetodar o.a. skal tilpassast slik at ein unngår eller avgrensar skade på naturmiljøet. Tilplanting på kulturmark er eit reversibelt tiltak, og når området ikkje har spesielle verdiar knytte til kulturlandskap og ein sikrar seg mot frøspreiing, vil det neppe få vesentlege uheldige følgjer for naturmiljøet.

Med noverande søknad følgjer to kart. På det eine kartet er teikna inn eit areal på litt over 4 dekar, merkt «juletre, nytt område», på det andre kartet eit areal på rundt 7 dekar, merkt «omsøkt areal, utviding av juletre». På side 6 i søknaden (vedleggsliste) står det at det er lagt ved ei kartskisse der «raudt felt er område for juletre». Det er likevel ingen raude felt på dei vedlagte karta, og ein sjekk av søknaden frå 2013 viser at store delar av inneverande søknad (inkludert vedleggslista) er kopiert frå førre søknad. Det blei i 2013 gitt løyve til utplanting av juletre på 10 dekar land, som omsøkt. Dersom det er rett at det er planta ut juletre slik karta i inneverande søknad viser, på 16,7 dekar (grått areal på kartet), er dette ikkje i tråd med det tidlegare løyvet. Fordi utplantingsområdet var tidlegare areal for grasproduksjon, har plantinga likevel neppe hatt nokon negativ verknad på naturverdiar. Noverande søknad (tekstdelen) gjeld også eit areal på 10 dekar, men ettersom dette ikkje stemmer med dei areala som er teikna inn på karta (hv. 4 og 7 dekar), går vi ut frå at det oppgitte arealet på 10 dekar har blitt hengande igjen ved kopiering frå førre søknad. Dette blir stadfesta av det som er skrive inn av ny tekst i søknaden, nærare bestemt at inneverande søknad gjeld planting av fjelledelgran i eit felt dyrka mark på om lag 20 dekar, og at dette vil bety ei dobling av arealet i høve til tidlegare søknad. Den tidlegare søknaden (2013) gjaldt som nemnt 10 dekar, og ettersom karta i inneverande søknad opplyser at det er planta ut 16,7 dekar, vil målet om 20 dekar bli oppnådd med det arealet som er teikna inn på kartet som er merkt med «Juletre nytt område» (om lag 4 dekar).

Vedtak

Med heimel i forskrift om utsetjing av utanlandske treslag til skogbruksføremål, jfr. naturmangfaldlova § 30, får Jørgen Asperheim med dette løyve til å plante ut fjelledelgran på gnr. 29, bnr. 1 i Årdal kommune, i eit område på 4 dekar merkt med «Juletre, nytt område» på kart som var vedlagt søknaden. Det samla arealet for juletreproduksjon kjem såleis opp i 20 dekar. Løyvet er gitt på desse vilkåra:

1. Løyvet gjeld for ei utsetjing. Utplantinga må vere fullført innan 31.12.2017.
2. Alle trea skal fellast før dei blir frøproduserande. For å hindre spreiding, er det ikkje tillate å fjerne tre med rot frå feltet.
3. Etter at feltet er hausta, skal alle ikkje-omsettbare tre fjernast og feltet ryddast slik at det ikkje kan kome nye skot.
4. Den som har fått løyve, må etablere og dokumentere internkontroll etter § 10 i forskrift om utsetjing av utanlandske treslag til skogbruksføremål.
5. Dersom eigedomen blir overdrege til andre, må ny eigar informerast om løyvet og dei vilkåra som er sette for løyvet.

6. Dersom det blir oppdaga spreiding av tre utanfor plantefeltet, skal desse fjernast, og Fylkesmannen i Sogn og Fjordane må varslast.
7. Dersom drifta av ulike grunnar skulle ta slutt utan ordinær innhausting, skal grunneigar varsle Fylkesmannen. Dersom ikkje grunneigar ønskjer å rydde feltet sjølv, kan feltet ryddast for grunneigar si rekning.
8. Dette løyvet skal oppbevarast hos tiltakshavar og grunneigar inntil feltet er rydda.
9. Dette løyvet kan opphevast eller endrast i samsvar med § 67 i naturmangfaldlova, dersom det t.d. kjem fram nye opplysningar om dei omsøkte artane.

Klage

Dette vedtaket kan påklagast innan 3 veker etter at brevet er motteke, jf. reglane i forvaltingslova. Klagen sendast til Fylkesmannen i Sogn og Fjordane, og blir avgjort av Miljødirektoratet dersom Fylkesmannen ikkje gjer om vedtaket.

Med helsing

Johannes Anonby
seniorrådgjevar

Tore Larsen
seniorrådgjevar

Brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikkje underskrift.

Kopi pr. e-post til Årdal kommune